

Rapport til Norsk Sjakkblad, Bundesliga, 2001-02:

Endelig litt skjønnhet

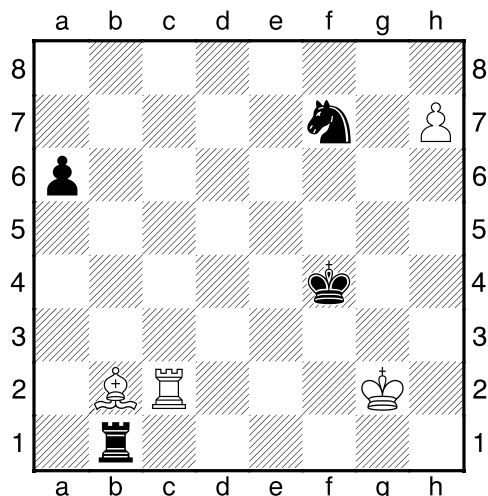
By Simen Agdestein

Som regel ender det med et håpløst tidsnødsdrama der det er helt tombola hvem som vinner. Det har til og med hendt at løpere har skiftet farge. (Det skjedde i tidsnødsdramet mot Shirov i Bundesliga for et par år siden. Etter 15 hårreisende trekk, langt flere enn vi trengte for å overstå tidsnøden, satt Shirov med to svartfeltsløpere. Dommeren ante ikke hva han skulle gjøre, men vi løste situasjonen med å bli enige om remis.) Så det er langt mellom høydepunktene og ikke altfor mye å rope hurra for, må jeg innrømme.

Men i et bundesligaparti nylig dukket faktisk en stilling opp som kanskje kan overbringes ettertiden med en viss stolthet. ”Sensasjonen” skjedde i matchen mellom topplaget Lübeck, der jeg altså sitter på 13. bord og dermed på sjuende eller åttende hver gang jeg spiller siden det bare er åtte spillere om gangen, og bunnlaget Heilinghaus. Det nærmet seg sju timers spill. Lübeck ledet 6,5-0,5 og det var nesten ikke mennesker igjen i lokalet. Men vi hadde kjempet lenge og jeg ville gjerne vinne, om det så skulle være med løper og tårn mot tårn. Med kanskje fire minutter på resten av partiet for mitt vedkommende og litt mer for min motstander oppstod etter hvert følgende stilling:

Simen Agdestein (Lübeck) - **Eddy Van Beers** (Heilinghaus)

Bundesliga 2001-02

Van Beers var heldigvis ikke helt med på notene og etter **1...Tf2+ Kg5 3.Lc3 Kg6 4.Txf7 Tb8 5.Ta7** var det bare å gi opp. Men han hadde en fantastisk forsvarsressurs. Med **3...Sh8!** ville det ikke vært noen vei utenom sluttspillet med tårn og løper mot tårn, som altså er remis med korrekt spill, men heller ikke uten gevinstsjanser. Forsøket **4.Lxh8 Kg6 5.Tf7?! Kxf7 6.Le5 Tb8!** er remis med en gang og **4.Tf8 Kg6 5.Txh8 Tb7** likviderer hvits siste bonde.

Jeg så dette, men var i øyeblikket bare fornøyd med at det ble helpoeng. Men underbevisstheten arbeidet videre. Det måtte da finnes en forsert gevinst et eller annet sted! Og sannelig, klokken ett samme natt våknet jeg opp, tørst og varm. To sodavann og en time senere kom så plutselig åpenbaringen. I diagramstillingen over kan hvit vinne med det fantastiske trekket **1.La1!!**

Alle andre løpertrekk er remis. 1.Lc3 blir møtt med 1...Kg5 2.Tf2 og altså 2...Sh8!

Etter 1.Ld4 Ke4! vinner svart et avgjørende tempo. Når løperen går kan svart spille 2...Tb7 og eventuelt 3...Sh8.

1.Lf6 blir besvart med 1...Tb7 og løperen blokkerer for tårnet etter 2.Tf2+ Kg4 og 3.Lg7 Sh8! forserer sluttspillet med tårn og løper mot tårn.

Etter 1.Lg7 blokkerer løperen for tårnet på en annen måte: 1...Kg5 (1...Kf5 2.Tc6 er mer risikabelt.) 2.Tc7 Kg6 3.Txf7 Kxh7!

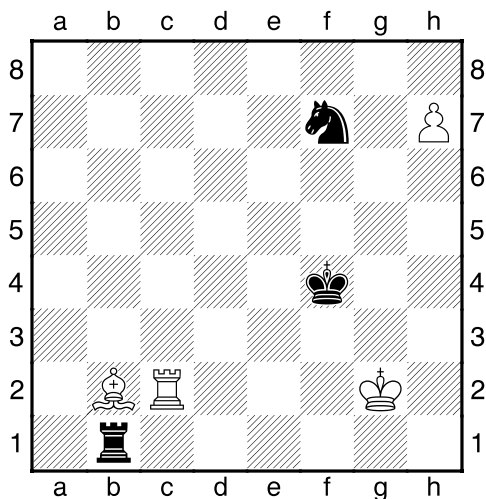
Etter 1.Lc1+ Kf5 2.Tf2+ Kg6 3.Txf7 Tb8! vinner svart h-bonden med 4...Th8.

Og til slutt; 1.Tf2+ Kg5 2.Txf7 Txb2+ 3.Tf2 Tb8 er kliss remis (4.Tg7+ Kh6 5.Tg8 Tb2+!).

Poenget med 1.La1 er a-bonden sperrer for tårnet etter 1...Txa1 2.Tf2+ Kg5 3.Txf7 og etter 1...Kg5 2.Tc7! finnes det ingen Sh8-triks. Heller ikke 1...Tb7 2.Tf2+ Kg5 3.Txf7! redder svart.

Stillingen var altså vunnet tilsynelatende på grunn av a-bondens eksistens, men det fascinerende er at stillingen også er vunnet uten a-bonden:

Stilling B:

Stillingen er igjen studieartet og denne er kanskje enda vanskeligere enn den forrige (spesielt når man nettopp har sett den forrige). Igjen er det bare ett trekk som vinner, og det kan ikke være det

samme som i forrige stilling da nå tårnet kan komme tilbake til a8 etter 1.La1 Txa1 2.Tf2+ Kg5 3.Txf7.

Men i en av variantene over spiller a-bonden en avgjørende rolle, nemlig den med **1.Ld4!!**

Hvit truer 2.Tf2+ og 2.Tc7 så eneste trekk er 1...Ke4. Men nå kan hvit vinne på følgende vis: **2.Tc7! Kxe4 3.Txf7 Tb8 4.Kf3!** Med a-bonden på brettet kunne svart ha løst denne inn med kongen og begge parter ville etter hvert måtte ofre tårnet for bonden. Nå er svart nødt til å stoppe h-bonden, men det lar seg ikke gjøre: **4...Ke5 5.Kg4 Ke6 6.Tg7** Trusselen 7.Tg8 gir hvit et avgjørende tempo. **6...Th8 7.Kg5** og hvit vinner.